ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН
Ш Е Ш І М

2024 жылғы 25 сәуір №1513-24-00-2/807 іс Ақтөбе қаласы

Ақтөбе облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында: судья С.С.Сәрсенованың төрағалық етуімен,
сот отырысының хатшысы А.С.Әбдуәлиева отырып,
ашық сот отырысында қойылған талап бойынша азаматтық істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
«Алға аудандық білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «№ 4 Алға орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

ЖАУАПКЕР:
жеке кәсіпкер «Молдабекова» Гаухар Мусырманкуловна Молдабекова

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:
1. Мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану.
2. Тұрақсыздық айыбының сомасын өндіру.

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:
тараптардың қатысуынсыз

<u>СИПАТТАУ БӨЛІГІ:</u>

2024 жылғы 9 ақпанда мемлекеттік сатып алудың баға ұсыныстарын сұрату тәсілі арқылы талап қоюшы (тапсырыс беруші) және жауапкер (өнім беруші) арасында № 13/2024 тауарларды мемлекеттік сатып алу туралы шарты жасалды.

Шартқа сәйкес жауапкер жалпы сомасы 178400 теңгеге баспалдақтарға сырғанауға қарсы резеңке жол орамын бір данада шарт жасалған күннен бастап 15 күнтізбелік күн ішінде талап қоюшыға жеткізуге міндеттенген.

Талап қоюшы жауапкердің мемлекеттік сатып алу туралы шартының міндеттемелерін орындамағаны үшін оны мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тануды және 4103 теңге тұрақсыздық айыбының сомасын өндіруді сұрады.

Талап қоюшыдан істі өкілінің қатысуынсыз қарау туралы өтініші сотқа келіп түсті.

Сот отырысының уақыты мен орыны туралы тиісті түрде хабарландырылған жауапкер сот отырысына қатысқан жоқ.

Сот, Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің (әрі қарай – АПК) 196-бабының талаптарын басшылыққа алып, істі тараптардың қатысуынсыз қарауға мүмкіндік бар деп ұйғарды.

<u>УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:</u>

№ 1 талап бойынша.

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 272, 277 баптарына сәйкес (әрі қарай – АК) міндеттеме - міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс. Егер міндеттемеде ол орындалатын күн немесе ол орындалуға тиісті уақыт кезеңі көзделсе немесе анықтауға мүмкіндік берсе, міндеттеме сол күні немесе тиісінше сол кезең ішінде кез келген уақытта орындалуға тиіс.

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі – Заң) 12-бабының 4-тармағына сай мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімі өздерімен жасалған мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілердің тізбесін білдіреді. Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген жағдайда, мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушы, мемлекеттік сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушы, тапсырыс беруші не уәкілетті орган әлеуетті өнім берушінің немесе өнім берушінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өздеріне мәлім болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей, мұндай әлеуетті өнім берушіні немесе өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті.

Талап қоюшы сотқа аталған талап қоюымен уақытылы жүгінген.

Іс материалдарынан мемлекеттік сатып алудың баға ұсыныстарын сұрату тәсілі арқылы жүзеге асырылғандығы, жауапкердің шартта көзделген міндеттемелерін орындамағандығы анықталды.

2024 жылғы 18 наурызда тараптар арасындағы міндеттемелер шарттың бұзылуына байланысты тоқтатылды.

АК-нің 359-бабына сәйкес жауапкер міндеттемені тиісті дәрежеде орындау үшін өзіне байланысты шаралардың барлығын қолданғанын дәлелдеген жоқ, талап қоюшының уәждерін жоққа шығаратын дәлелдемелерді сотқа ұсынған жоқ.

Жауапкер мемлекеттік сатып алуға өз еркімен қатыса отырып, жасалған шарттың талаптарын қабылдап, тауарды техникалық ерекшелікке сәйкес белгіленген мерзімде жеткізуге міндетті болды.

Құжатқа қол қойылған: Сәрсенова С. С., 02.05.2024

Заңды күшіне енген күні: 06.06.2024, судья Сәрсенова С. С., 06.06.2024

Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес жауапкермен шарттың орындалмау салдары оны мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тануға негіз болып табылады.

Сот азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін ескере отырып, оның шартты орындамау салдарынан тапсырыс беруші үшін туындаған жағымсыз салдарларды, яғни шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды назарға алып, талап қоюды қанағаттандыруды, жауапкерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тануды дұрыс деп санайды.

№2 талап бойынша.

АК-нің 293-бабына сәйкес борышқор міндеттемесін орындамаған немесе тиісінше орындамаған ретте, атап айтқанда, орындау мерзімін өткізіп алған ретте несие берушіге төлеуге міндетті, заңдармен немесе шартпен белгіленген ақша сомасы айып төлеу (айыппұл, өсім) деп танылады. Айып төлеу туралы талап бойынша несие беруші оған келтірілген залалдарды дәлелдеуге міндетті емес.

Шарттың 7.4. тармағына сай өнім беруші тауарды жеткізуден бас тартқан немесе шарт бойынша тауар жеткізу мерзімі өткен күннен бастап, бірақ шарт қолданысының аяқталу мерзімінен кешіктірмей, күнтізбелік он бес күннен аса мерзімге тауар жеткізу мерзімін өткізіп алған жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушіден мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпы сомасының 0,1 % мөлшерінде тұрақсыздық айыбының (айыппұл, өсімпұл) сомасын өндіріп ала отырып, бір жақты тәртіпте осы шартты бұзуға құқылы.

Талап қоюшы ұсынған тұрақсыздық айыбының есебін (178400 теңге х 0,1% х 23 күн = 4103 теңге) сот дұрыс деп санайды, себебі тауарды жеткізудің соңғы күні 23 ақпан деп саналады, алайда шарт бұзылған күні 18 наурызға дейін тауар жеткізілмеді және тауар жеткізудің кешіктірілген мерзімі 23 күнді құрайды.

Бұл ретте талап қоюшының жауапкерден тұрақсыздық айыбының сомасын өндіру туралы талабы қанағаттандырылуға жатады.

АПК-нің 117-бабына сәйкес жауапкерден мемлекет кірісіне 1969 (4103х3%+1846) теңге мөлшерінде мемлекеттік баж сомасы өндірілуге жатады.

ҚАРАР БӨЛІГІ:

АПК-нің 223-226-баптарын басшылыққа алып, **сот**

ШЕШІМ ЕТТІ:

Құжатқа қол қойылған: Сәрсенова С. С., 02.05.2024

Заңды күшіне енген күні: 06.06.2024, судья Сарсенова С. С., 06.06.2024

Талап қоюшы «Алға аудандық білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «№ 4 Алға орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің жауапкер жеке кәсіпкер «Молдабекова» Гаухар Мусырманкуловна Молдабековаға мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану, тұрақсыздық айыбының сомасын өндіру туралы талап қоюы қанағаттандырылсын.

Жеке кәсіпкер «Молдабекова» Гаухар Мусырманкуловна Молдабекова мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп танылсын.

Жеке кәсіпкер «Молдабекова» Гаухар Мусырманкуловна Молдабековадан мемлекет кірісіне 4103 (төрт мың бір жүз үш) теңге тұрақсыздық айыбының сомасы, 1969 (бір мың тоғыз жүз алпыс тоғыз) теңге мемлекеттік баж сомасы өндірілсін.

Шешімге осы сот арқылы Ақтөбе облыстық сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап апелляциялық шағым, прокурордың өтінішхаты бір ай ішінде берілуі мүмкін.

Судья **С.С.Сәрсенова**

Құжатқа қол қойылған: Сәрсенова С. С., 02.05.2024

Заңды күшіне енген күні: 06.06.2024, судья Сәрсенова С. С., 06.06.2024

1513-24-3-1/832